

Η UNICEF ΔΙΠΛΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Κανελλόπουλος Λάμπρος
πρόεδρος Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής της UNICEF
www.unicef.gr

Περίληψη: Στο κείμενο αυτό παρουσιάζονται τα παρακάτω:

1. Ταυτότητα της UNICEF ως ανθρωπιστική οργάνωση. Λόγοι που οδήγησαν στην ίδρυσή και στην εξέλιξη της 65 χρόνια τώρα.
2. Δράσεις της UNICEF στην Ελλάδα και τον κόσμο. Προτεραιότητες, χαρακτήρας και στόχοι των προγραμμάτων που αναπτύσσει. Το όραμα και αποστολή της στον κόσμο. Κατανομή και αξιολόγηση των προγραμμάτων της.

Λέξεις κλειδιά: Η Unicef στην Ελλάδα, Τα Δικαιώματα των Παιδιών

Εισαγωγή

Η UNICEF, για περισσότερα από 60 χρόνια, είναι η μεγαλύτερη οργάνωση στον κόσμο αφιερωμένη αποκλειστικά στα παιδιά. Έχει στόχο να εξασφαλίσει υγεία, εκπαίδευση, ισότητα και προστασία για κάθε παιδί. Εφαρμόζει προγράμματα βοήθειας και ανάπτυξης σε περισσότερα από 150 σημεία του πλανήτη και προωθεί την έμπρακτη εφαρμογή της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Η UNICEF ενεργεί στο όνομα των παιδιών με βάση τις ανάγκες τους και δεν κάνει καμιά διάκριση φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής θέσης ή πολιτικής τοποθέτησης. Στηρίζεται αποκλειστικά σε εθελοντικές εισφορές.

Η Ελληνική Επιτροπή της UNICEF ιδρύθηκε το 1977. Ενημερώνει και ευαισθητοποιεί τους πολίτες για τα προβλήματα των παιδιών στις αναπτυσσόμενες χώρες και για τη δράση και το έργο της UNICEF σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει κάρτες και δώρα UNICEF και διενεργεί εκστρατείες για τη χρηματοδότηση και ενίσχυση των προγραμμάτων βοήθειας της UNICEF σε όλο τον κόσμο. Σε συνεργασία με την πολιτεία και τους φορείς της εφαρμόζει προγράμματα εκπαίδευσης, προστασίας από το trafficking, από τη βία και την κακοποίηση των παιδιών στην Ελλάδα. Αποτελεί τη φωνή και το συνήγορο των παιδιών στη χώρα μας.

Επίσης σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς και το Υπουργείο Παιδείας εφαρμόζει προγράμματα Εκπαίδευσης για την Ανάπτυξη, τα οποία ενημερώνουν τα παιδιά για τα δικαιώματά τους αλλά και την κατάσταση των παιδιών σε όλο τον κόσμο.

1. Βασικές Δράσεις στην Ελλάδα

Βασική προτεραιότητα της Ελληνικής Επιτροπής είναι η προάσπιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Ελλάδα και τον κόσμο. Όσον αφορά τη χώρα μας αυτό επιτυγχάνεται με τη Συνηγορία και Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και με την Εκπαίδευση για την Ανάπτυξη.

Η Συνηγορία και Εκπαίδευση για τα Δικαιώματα του Παιδιού: είναι ένα σύνολο δράσεων με στόχο τον επηρεασμό συγκεκριμένων πολιτικών, πρακτικών, προγραμμάτων, νομικών πλαισίων ή κατανομής πόρων από διαφορετικούς παράγοντες, ιδιαίτερα κυβερνήσεων, ώστε να προωθηθεί η βέλτιστη εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και ανειλημμένων αναπτυξιακών στόχων, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως.

Η Ελληνική Επιτροπή στη χώρα μας υλοποιεί δράσεις μέσα από ευρείες συνεργασίες, πραγματοποιεί έρευνες για καίρια ζητήματα και προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας και γενικότερα επισημαίνει και αναδεικνύει σημαντικά θέματα, που άπτονται του έργου και της αποστολής της ως θεματοφύλακα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Στα πλαίσια αυτών των δράσεων εντάσσονται:

- Η δημιουργία του Δικτύου Κατά της Σωματικής Τιμωρίας των Παιδιών, στο οποίο η UNICEF είναι ιδρυτικό μέλος. Το Δίκτυο αυτό που δημιουργήθηκε το 2005 και πέτυχε με τη δράση του να περάσει από το Κοινοβούλιο σχετικός νόμος για την απαγόρευση της σωματικής τιμωρίας στα παιδιά στο σπίτι (στο σχολείο είχε απαγορευθεί νωρίτερα). Για την καμπάνια αυτή η Ελληνική Επιτροπή τιμήθηκε με το 1ο βραβείο στο Παγκόσμιο Συνέδριο των Εθνικών Επιτροπών της UNICEF.
- Η δημιουργία του Δικτύου ΜΚΟ για την Παρακολούθηση της Εφαρμογής της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στο οποίο η Ελληνική Εθνική Επιτροπή παίζει πρωταγωνιστικό και συντονιστικό ρόλο. Το Δίκτυο αυτό ξεκίνησε τη λειτουργία του το Νοέμβριο του 2009 με πρωταρχικό στόχο την υποβολή μιας Εναλλακτικής Έκθεσης για τα Δικαιώματα των παιδιών στην Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Παιδιού.
- Η συνεργασία της Ελληνικής Επιτροπής με το Δίκτυο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με στόχο την έμπρακτη αξιοποίηση της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και την αύξηση των χορηγιών και πρωτοβουλιών προς όφελος των παιδιών.

Εκπαίδευση για την Ανάπτυξη: Για τη UNICEF, η Εκπαίδευση για την Ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που προωθεί την ανάπτυξη αξιών, όπως η αλληλεγγύη, η ειρήνη, η κοινωνική δικαιοσύνη και η ευαισθησία για το περιβάλλον στα παιδιά και στους νέους ανθρώπους και τους εφοδιάζει με τις γνώσεις και τις ικανότητες, που χρειάζονται για να προαγάγουν τις αξίες αυτές, φέρνοντας θετικές αλλαγές στη δική τους ζωή και στην κοινωνία που ζουν, σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Η Εκπαίδευση για την Ανάπτυξη είναι μια διαδικασία προετοιμασίας για ένα σύνθετο κόσμο, ο οποίος χαρακτηρίζεται από πολιτιστικές ανομοιομορφίες, ταχείες αλλαγές, διαμάχες, αδικία, ανισότητα και βασικά προβλήματα επιβίωσης. Για να εκπληρώσει τους προαναφερθέντες σκοπούς, η Εκπαίδευση για την Ανάπτυξη επικεντρώνει την προσπάθειά της σε 5 οικουμενικές και παγκόσμιες έννοιες, οι οποίες είναι οι εξής: η αλληλεξάρτηση, οι εικόνες και η αντίληψη, η κοινωνική δικαιοσύνη, η διαμάχη και η επίλυσή της, το μέλλον και οι αλλαγές. Στα πλαίσια της Εκπαίδευσης για την Ανάπτυξη διεξάγονται, με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, δύο κορυφαία προγράμματα - θεσμοί στη χώρα μας:

- Το πρόγραμμα «Σχολεία Υπερασπιστές των Παιδιών», το οποίο αναδεικνύει κάθε χρόνο σημαντικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στον κόσμο και μέσα από το οποίο δραστηριοποιούνται εκατοντάδες δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, φροντιστήρια, κέντρα ξένων γλωσσών, πρόσκοποι και εκπαιδευτικοί φορείς πραγματοποιώντας εκδηλώσεις σε όλη τη χώρα.
- Το πρόγραμμα «Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους», κατά τη διάρκεια του οποίου μικροί μαθητές από εκατοντάδες σχολεία, Νηπιαγωγεία και Δημοτικά σχολεία από όλη τη χώρα έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν, να εργαστούν και να εκφράσουν πώς τα ίδια αντιλαμβάνονται τα δικαιώματα του παιδιού.

Άλλη κορυφαία εκδήλωση είναι η Μεγάλη Διαπολιτισμική Γιορτή της UNICEF για τα Δικαιώματα των Παιδιών που φέρνει κάθε χρόνο κοντά εκατοντάδες παιδιά από σχολεία, φορείς, σωματεία προσφύγων ή μεταναστών που ζουν στην Ελλάδα, παιδιά από ορφανοτροφεία,

ιδρύματα και Μ.Κ.Ο. Τα παιδιά συμμετέχουν σε ένα πλούσιο πρόγραμμα με εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που καλλιεργούν αξίες, όπως η αλληλεγγύη, η κοινωνική δικαιοσύνη και η φιλία.

2. Όραμα & πιστεύω της UNICEF

Η UNICEF προσβλέπει να καταστεί η κινητήρια δύναμη που θα βοηθήσει να χτιστεί ένας κόσμος στον οποίο θα είναι σεβαστά τα δικαιώματα του κάθε παιδιού, με βάση τα πιστεύω της, ότι:

- Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή αρχή στη ζωή.
- Είναι απαράδεκτο να πεθαίνουν παιδιά χωρίς λόγο και επιβάλλεται να σταματήσουν αυτοί οι μάταιοι θάνατοι.
- Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στην καλύτερη δυνατή υγεία και εκπαίδευση και είναι επιτακτικό να εργαζόμαστε για να του τα προσφέρουμε.
- Κάθε παιδί έχει έμφυτα, τα ίδια δικαιώματα με κάθε άλλο παιδί. Είναι επιβεβλημένο να προστατεύουμε όλα τα παιδιά από τη βία, την εκμετάλλευση και τις διακρίσεις.
- Η προστασία των δικαιωμάτων του κάθε παιδιού και η επένδυση στην ευημερία του είναι ο αλάνθαστος δρόμος για να εξαλείψουμε τη φτώχεια και να φέρουμε ειρήνη και ασφάλεια στον κόσμο.
- Είναι δυνατό να προσφέρουμε σε κάθε παιδί μια καλή αρχή στη ζωή. Η ανθρωπότητα μπορεί, αν το επιλέξει, να εξασφαλίσει ότι κάθε παιδί θα μεγαλώνει και θα αναπτύσσεται στο μέγιστο δυναμικό του.
- Τα παιδιά είναι πολίτες των κοινωνιών στις οποίες ζουν και ανήκουν. Η φωνή τους πρέπει να ακούγεται και η γνώμη τους πρέπει να εξετάζεται με προσοχή.

3. Αποστολή της UNICEF

Η αποστολή της UNICEF είναι αυτό που οφείλει να πράξει για την εκπλήρωση του οράματός της, έτσι η UNICEF:

- **συνηγορεί** για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, βοηθά να ικανοποιηθούν οι βασικές τους ανάγκες και αναπτύσσει τις δυνατότητές τους, ώστε να αναπτυχθούν στο μέγιστο δυναμικό τους,
- **κινητοποιεί** την πολιτική θέληση και τους υλικούς πόρους για να βοηθήσει τις χώρες να θέσουν «πρώτα τα παιδιά» και να αναπτύξουν την υποδομή τους, ώστε να το πράξουν,
- **ανταποκρίνεται** σε έκτακτες ανάγκες για να ανακουφίσει τα βάσανα των παιδιών και αυτών που τα φροντίζουν,
- **προωθεί** την ισότητα των γυναικών και των κοριτσιών και υποστηρίζει την πλήρη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι και
- **εργάζεται** για την επίτευξη των στόχων της ανθρώπινης ανάπτυξης, της ειρήνης και της κοινωνικής προόδου που είναι ανεξίτηλοι χαραγμένοι στον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

4. Η δράση της UNICEF

Μέσα από την καθημερινή εργασία στα προγράμματά της σε όλο τον κόσμο, η UNICEF, για την εκπλήρωση της αποστολής της:

- πραγματοποιεί εκτεταμένους εμβολιασμούς κατά των 6 βασικών ασθενειών, που απειλούν τη ζωή των παιδιών: ιλαρά, κοκίτη, τέτανο, φυματίωση, πολιομυελίτιδα, διφθερίτιδα,
- παρέχει βιταμίνες και ιχνοστοιχεία απαραίτητα για την διατροφή των παιδιών και των μητέρων τους,
- βρίσκει και φέρνει καθαρό νερό και εγκαθιστά νιπτήρες και τουαλέτες σε κοινότητες και σχολεία που το έχουν ανάγκη,
- προωθεί το μητρικό θηλασμό,
- αναπτύσσει προγράμματα πρόληψης και καταπολέμησης του AIDS στους νέους και τα παιδιά και φροντίζει τα παιδιά φορείς και τα ορφανά του AIDS,
- βελτιώνει τα εκπαιδευτικά προγράμματα των φτωχών χωρών και παρέχει υλικοτεχνική υποδομή και εξοπλισμό,
- βοηθά τις φτωχές γυναίκες με μικροδάνεια, ώστε να ξεκινήσουν μια δική τους δουλειά και φροντίζει για την εξάλειψη των διακρίσεων μεταξύ αγοριών και κοριτσιών,
- φροντίζει για την εκπαίδευση και προστασία των παιδιών του δρόμου και για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, της εμπορίας και της διακίνησης παιδιών,
- προστατεύει τα παιδιά σε περιπτώσεις ενόπλων συρράξεων, δημιουργώντας ζώνες ειρήνης από τις οποίες περνά και η ανθρωπιστική βοήθεια και
- προωθεί και προστατεύει τα δικαιώματα των παιδιών σε όλο τον κόσμο.

5. Η κατανομή των προγραμμάτων της UNICEF

Η UNICEF σε κάθε περίπτωση δημοσιεύει αναλυτικά τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν το έργο της προς τα παιδιά.

Κάθε ευρώ προς τη UNICEF είναι βέβαιο πως θα φτάσει στον προορισμό του πάντοτε υπό μορφή εμβολίων, φαρμάκων, κουβερτών, φαγητού ή καθαρού νερού, σχολείων ή ανακούφισης και ψυχολογικής στήριξης των παιδιών.

Κάθε εθελοντική συνεισφορά προς τη UNICEF συμβάλει αποφασιστικά στην καλύτερευση της ζωής των παιδιών όλου του κόσμου.

Είναι σημαντικό να ξέρουμε από πού προέρχονται τα χρήματα της UNICEF και πώς κατανέμονται στα διάφορα προγράμματά της.

Τα έσοδα της UNICEF προέρχονται αποκλειστικά από τις εθελοντικές συνεισφορές των πολιτών και κυβερνήσεων, όπως επίσης και από τις πωλήσεις των προϊόντων της. Αυτό σημαίνει ότι η επιτυχία του έργου της για τα παιδιά του αναπτυσσόμενου κόσμου βασίζεται στην ευαισθησία και υποστήριξη όλων.

Η UNICEF εφαρμόζει προγράμματα σε περισσότερα από 150 σημεία του πλανήτη με 3 βασικά κριτήρια, τα οποία είναι τα εξής:

1. Η παιδική θνησιμότητα. Πόσα παιδιά δηλαδή κάτω των 5 ετών πεθαίνουν κάθε χρόνο σε μια χώρα.
2. Ο παιδικός πληθυσμός, κάτω των 15 ετών, κάθε χώρας.
3. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) της κάθε χώρας.

Πολλές φορές υπάρχουν έκτακτες ανάγκες. Σε αυτές τις περιπτώσεις η UNICEF, με έκτακτες εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, προσπαθεί να συγκεντρώσει χρήματα,

τα οποία διατίθενται αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό. Στην πλειοψηφία των περιπτώσεων αυτών οι εκκλήσεις αυτές έχουν διεθνή χαρακτήρα και το ύψος της ανταπόκρισής μας τιμά και τη χώρα μας μέσα στη διεθνή κοινότητα.

Η αποτελεσματικότητα και το έργο της UNICEF σε όλο τον κόσμο αλλά και στην Ελλάδα, είναι αδιάψευστη απόδειξη για τη σωστή διαχείριση των πόρων της οργάνωσης. Το κοινό στη χώρα μας το έχει κατανοήσει αυτό και μας περιβάλλει με τον υψηλότερο δείκτη εμπιστοσύνης από όλες τις οργανώσεις που δρουν στη χώρα μας.

Η UNICEF στην Ελλάδα ελέγχεται από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών. Επίσης ελέγχεται από τη Διεθνή UNICEF, η οποία επίσης με τη σειρά της ελέγχεται από το Διεθνές Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών. Ελέγχεται επίσης τόσο από τις χώρες, που είναι αποδέκτες της ανθρωπιστικής βοήθειας, όσο και από τις δωρήτριες χώρες, που προσφέρουν τη βοήθειά τους, μέσω της UNICEF.

Η UNICEF στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο σε εθελοντικές συνεισφορές.

Όσοι επιθυμούν να μάθουν περισσότερα για τη δράση της UNICEF και να βοηθήσουν το έργο της με μια προσφορά, μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της, www.unicef.gr

ΣΧΕΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Έρευνες – μελέτες της UNICEF

Αποφάσεις Γ.Σ. ΟΗΕ

Πορίσματα – έρευνες του ΟΗΕ

(Η βιβλιογραφία ανήκει αποκλειστικά στη UNICEF)